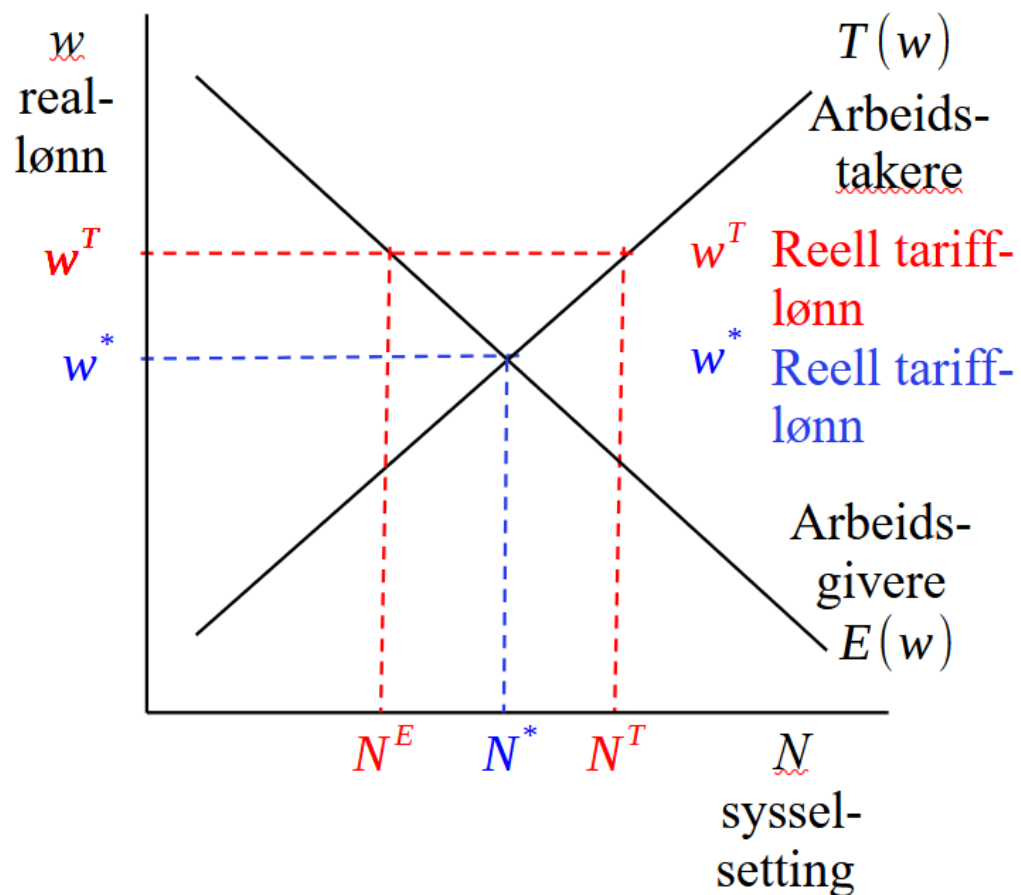

Holden kap. 7: Arbeidsmarked og lønnsfastsetting

Arbeidsmarkeder fra tidligere makro

- Reallønn ($w = W / \pi =$ nom.lønn/inflasjon)
- Lønn forhandles nominelt med forventninger om inflasjon
- Likevektslønna
 $w^* \Rightarrow T(w^*) = E(w^*)$
- Høgere reell tarifflønn enn reell likevektslønn, $w^T > w^*$
 $\Rightarrow$ arbeidsløyse:
 $u = N^T - N^E = T(w^T) - E(w^T)$

Arbeidsmarkedene, lønns- og priskurver (1)

Lønnskurva (kombinert «etterspørsel» og «tilbud» etter arbeidskraft)

$$(7.2) \quad W = P^e A^e W(u, z^w) \quad (7.2') \quad w = \frac{W}{P^e} = A^e W(u, z^w) \quad (\text{reallønnsutgava})$$

der:

P^e = forventa priser/prisnivå

A^e = forventa (arbeids)produktivitet

$W(\)$ = lønnsfunksjonen

arbeidsløysa $u \uparrow \Rightarrow$ redusert lønnsvekst

lønsspressvariabel z^w , samler faktorer som kan bidra til endra lønnspress (ledighetstrygd, organisasjonsgrad, streikemuligheter, stillingsvern ...)

Etterspørsel/tilbud

«etterspørsel»: arbeidsproduktivitet A^e

«tilbud»: alternativverdi av arbeid (gjennom arb.løysa u)

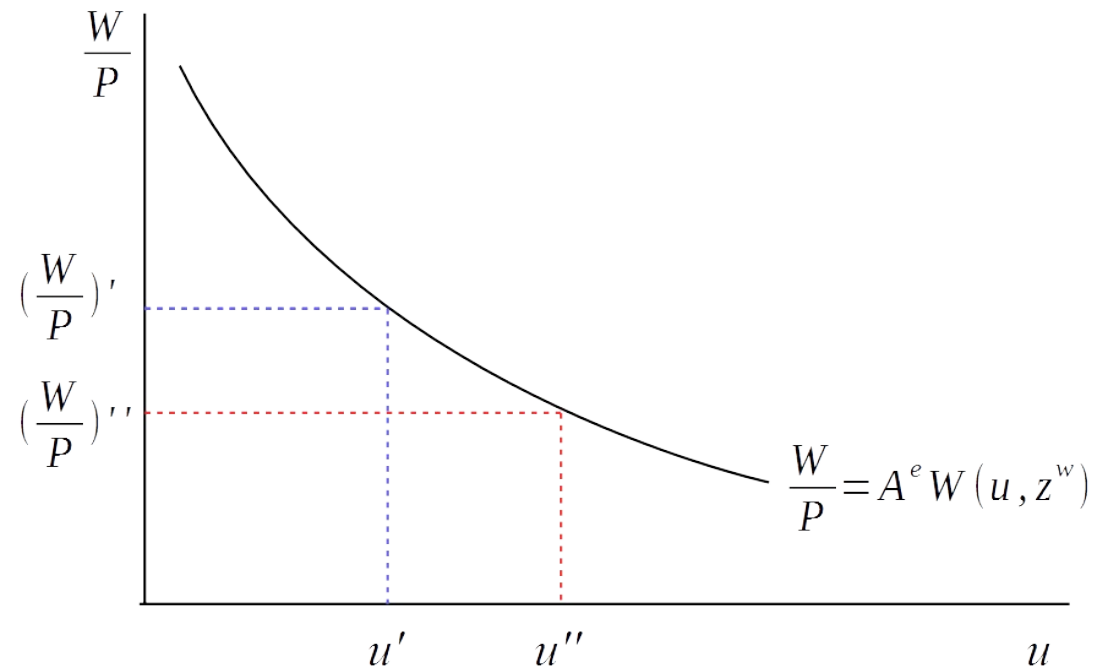
... arbeidsmarkedene – lønnskurva (2)

$$(7.2') \quad w = \frac{W}{P^e} = A^e W(u, z^w)$$

Viktig tolkning: Sida reallønna ($w = W/P^e$) er produktet av forventet arbeidsproduktivitet (A^e) og lønnsfunksjonen $W(u, z^w)$, må x % forventet vekst i arbeidsproduktiviteten også føre til x % vekst i reallønna.

Sammenheng reallønn og arbeidsløyse (også grunnlag for Phillipskurva kap 8)

$z^w \uparrow / \downarrow \Rightarrow$ lønnskurva skifter opp/ned (vist i fig. 7.2)

... arbeidsmarkedene – priskurva (3)

Antar at prissetting i varemarkedene representeres ved monopolistisk konkurranse der bedriftene setter prisen som et påslag av prod.kostnadene, μ

Antar videre en lineær produktfunksjon ved arbeid $y = AN$, noe som gir marginalproduktivitet A ($\leq y' = A$ når vi differensierer på arbeid)
e marginkostnad for arbeid lik lønn over marginalproduktivitet.

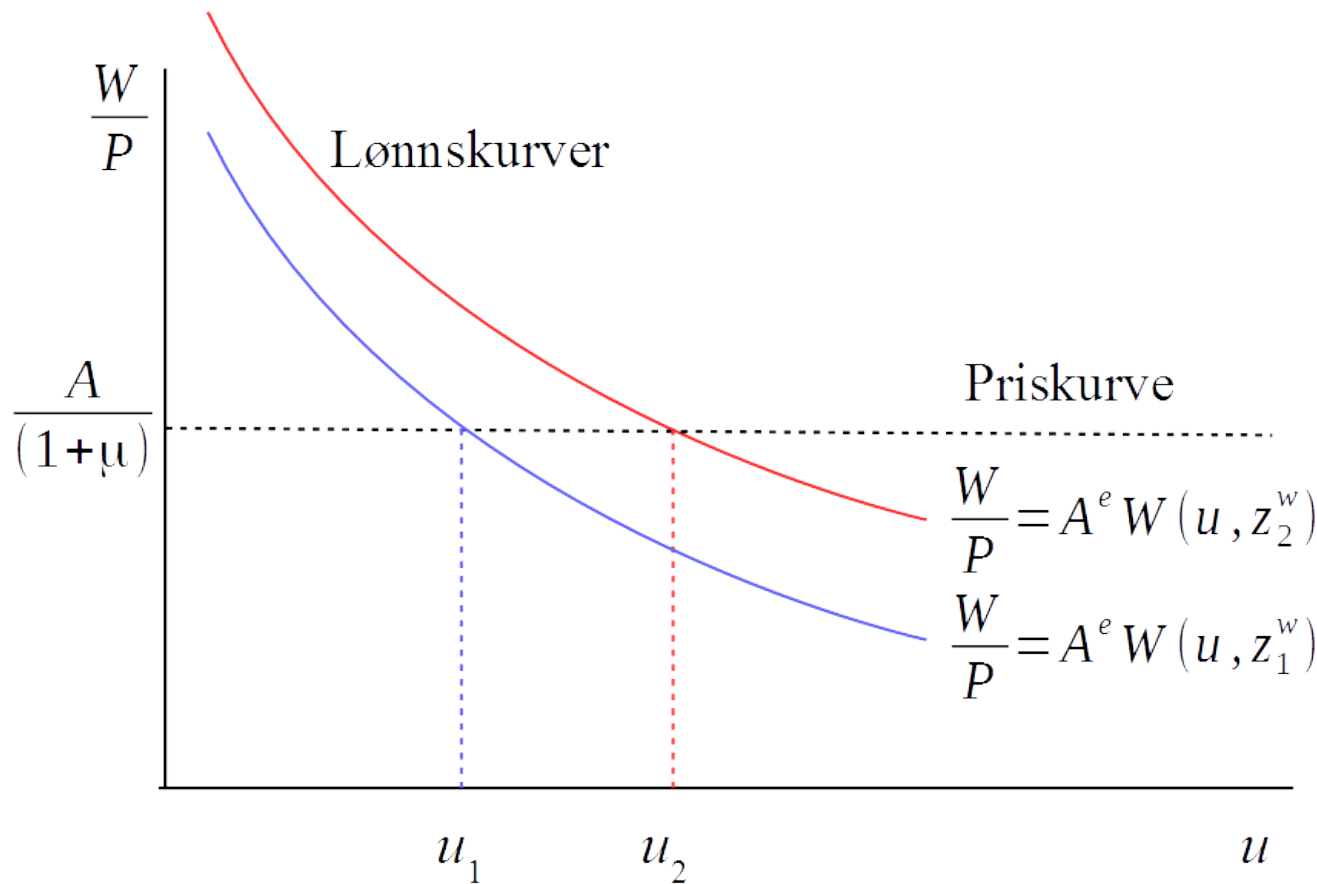
$$\text{Priskurva (7.3): } P = (1 + \mu) \frac{W}{A}$$

$$\text{som gir reallønn (7.4): } \frac{W}{P} = \frac{A}{(1 + \mu)}$$

Tolkning (7.4): reallønna auker med aukende arbeidsproduktivitet A og synker med aukende prispåslag, μ

Ikke noe arbeidsløysen u i priskurven $\Rightarrow$ den er konstant (ei horisontal linje i figuren reallønn og arbeidsløysen).

... arbeidsmarkedene – likevektsarbeidsløye (4)

Likevektsarbeidsløye

$$\left\{ \frac{A^*}{(1+\mu)}, u^* \right\}$$

Høgere arbeidsløye:

1. Høgere z^w
2. For optimistiske forventninger til utvikling av arbeidsprod, dvs. $\Delta A^e > \Delta A$